

item plado. Nota h vnu singulare de ei co-
templatoe. qz ei dyacon' dixit se vidisse sup
caput ei' sepissime spm' sc'm in specie colube.
Jo sua orō erat magne efficacie z p'cur'. intā
tū q' nō legit sile de aliquo scō alio. Dicit h
de Traiano impatore infideli. s'z iusto. mora
li iusticia. Dicit h de strictissima iusticia qm
fecit idē impator de filio suo. q' cū eq' interfe
cerat filiū mulier' vetule. Et ecce hāc iustici/
am z historiā romani depinzerūt in quadam
domo. in quā dū ingressus fuit bea' gregori
us. z tēplare' gl'am padisi z penas inferni. z
vidisset dictā historiā depictā orauit dñm di
cens. O dñe z tāta iusticia erit in inferno. Et
qz sciebat ipm esse in inferno nō audebat sim
plicit' dicere. Dñe liberetis eū ab inferno. s'z
frens dicebat. O dñe z tāta iusticia ist' impe
ratoris dānabit. z sic tacite ei' liberationē pe
tiuit. Et angel' dñi locut' est ei dicens. Grego
ri obtines p' Traiano. nūq' tū de cetero ores
p' dānato. s'z qz exorasti iō patieris dolores in
corpe. Sup h habem' q' ille traian' diffiniri
ue nō erat dānat'. s'z ad tps q'stū ad locū. Et
habem' dicere q' angel' dñi deduxit animā z
traiani ad ei' corp'. Et suscit' est. Et bea'
gregori' ipm baptizauit. z sic optet h' itelligi
Vide sup h' beatū Tho. in quarto. disti. xlv.
v'z suffragia p'sunt. zc. in solu. ad argumētuz
Ecce quāte efficacie fuit orō beati gregori' h'
tūte p'templatois. Null' d'z hic recipe exēplū
orādi p' dānatis. qz peccaret. qz sancti imitā
di sunt in p'tutib' moralib'. s'z nō in miracul'.
si q' ex seruitio vite p'templatine acq'rif beati
tudo. zc. qd dicem' de beato gregorio. Beati
est ille. zc. Moraliter. vos dñi officiales z
rectores coitatis haberis h' exēplū diligēdi. z
seruādi iusticiā. sicut ille traian' euauit anti
qum statutu in filio. Nō respexit magnitū
dinem p'sone. nec affinitatē. q' diligite iustici/
am q' iudicatis terrā. Sap. i. Item David.
Beati q' faciūt iusticiam in omi tpe. Terti
um seruitiū est ma'. s. vite p'latine. que inclu
dit vitā actiuā z vitā p'templatiuā p'fecte. sic
bonū est corp' hois. s'z melior est aia. Idēz bo
na est vitā actiua. melior p'templatiua. s'z opti
ma est p'latiua. que amplectit' vtrāq'. Jo dic
bea' gregori' de plato. Sit rector actiue p'
cipuus. z p' cūctis p'templatoe suspēsus. Nota
actione p'cipu'. Op' vite actiue est predicare
Ibi cōplent' opa misericordie. quia famelici
z esuriētes vbo dei satiant'. tristes p'solatioib'
potant'. z nudi p'tutib' induūt'. z infirmi pec/

catis visitant'. zc. De ista vita auctas Barth
xxiij. Beati ille seru' que cū venerit dñs iue
nerit sic facientē. Amē dico vob. qm sup oīa
bona sua. s. ordines angl'oz. p'stituet eū. s. cu'z
seraphinis. Ista vitā p'latiuā habuit beatus
gregori' qz mortuo papa eum licz renitēte z
senatus z p'ls p'corditer elegerūt. omes vna
voce clamātes. Gregori' sit papa. Ipe vō mis
sis lris adiuatorijs ad impatorē eum vt pa
trem suū rogauit ne p'sentiret. z videt q' tunc
impator' p'sentire habebat in electione z pape
q' tū desiderabat q' sup omis gregori' esset pa
pa. Dicit g' quō fugit ad doliū. vt p'z in legē
da. qz porte custodiebant ne fugeret d' ciuita
te roma. z in quadā spelunca latuit. s'z inditio
columnne fulgide sup se de celo descēdēt' in
uen' capif. trahit. z summ' pontifex cōsecrat
Dñ aut fuit papa seruauit optime vitā acti
uam. qz omes viduas. paupes. et orphanos
habebat in scriptis z p'uidebat eis. Et palati
um papale nō erat nisi granariū cōmunitat'
Paupib' aut verēcūdiōzib' de mensa mitte
bat suā scutellā. Ceterū hierosolymis celo
dochiū p'stituit. z tā ibi q' i mōte synai famu
lis dei victum z vestimēta annualiter misit.
Cū aut quidā heremita rogaret vt fer' dñm
vt sibi oñdere dignaret' quā mansionem ha
biturus esset in celo. z sibi reuelatū esset q' cū
gregorio papa. Et ille p'ferēs suā inopiā eius
diuinit' sup h' miraret. audiuit vocē dicentē
sibi. Cur audes cōparare paup'tatem tuā di
uinit' gregori'. magis diligēs cattam quā ha
bes q' ille tātas diuinitas. Itē seruauit etiam
deo in vitā p'templatiua studēdo. legēdo. di
ctando. qz p'dicauit in. xl. Ecce quō in vitā p'
latiua seruauit dō. g' Beati ille seru'. Moraliter. q'libet vest' est plat' hñs vasallos. scz
sensus corpales. cogitatioēs cordis. z deside
ria eiusdē. Jo mō in isto scō tpe regamus z
gubernem' ea diligēter dō seruendo in vitā
actiua z p'templatiua. Iuxta p'siliū Lu. i. De
manu inimicoz noitroz liberati. s. p' p'nam
modo facta p'fessione. seruam' illi i' sanctita
te z iusticia

De sancto benedicto
Sicut lucerna ful
goris illuminabit te. Lu. xi. Origina
lit' sub isto itellectu ego recipio istō
p'bu. s. q' bea' benedict' fuit sicut lucerna. zc.
Pro declaratoe z materie introductione sci
endū est. q' in multis locis sacre scripture

De sancto Benedicto

Inuenit q̄ sc̄tē p̄sone q̄n̄ h̄nt claritatē fidei. et ardore deuotiōis z seruoze bone vite. dicūt lucerne ardētes. Rō est p̄t̄ offm̄ z imitatōz v̄l similitudinē quā h̄nt ad lucernas ardētes. **U**n̄ nō ob aliā cām accēdūt lucerne nisi p̄t̄ solis absentia. ne sim̄ in tenebris. q̄ diu sol est p̄ns nō sūt necessarie lucerne ardētes. Ita etiam q̄ diu ille sol de q̄ d̄r̄ p̄gini marie. **F**elix nāq̄ es sacra p̄go maria. z oi laud dignissima q̄a ex te or̄t̄ sol iusticie x̄p̄s d̄s nr̄. q̄ diu h̄ sol fuit p̄ns m̄do illuminauit m̄dm̄ i fide catholica p̄ dicādo. z calefec̄ in deuotiōe. z fec̄ fructifica/re i p̄nia i meritis. zc̄. tūc ei nō erāt necessarie lucerne sc̄tāz p̄sonaz. s̄z p̄ q̄ sol occubuit. s̄. p̄ suā passiōē z mortē. z recessit a m̄do per ascēsiōē fuerūt necessarie lucerne ardētes sc̄tāz p̄sonaz. sic ap̄loz. martyz. doctoz. confessoroz. p̄ginū. p̄tinentiū. z penitentiū. **E**cce rō q̄re sc̄tē p̄sone dicūt lucerne ardētes. **A**uctas de h̄ p̄ria q̄n̄ d̄s p̄cepit moysi vt faceret tabnaculū int̄ alia p̄cepta q̄ sibi fec̄ fuit istd̄. **F**acies lucernas septe z ponas eas sup̄ candelabū vt luceāt ex aduerso **E**xo. xxxv. **N**ota q̄ h̄ p̄bū est di p̄ris ad filiū s̄z i figura dictum fuit moysi. q̄n̄ ei dei filiū debuit d̄ h̄ m̄do recedere dixit sibi d̄s p̄z. facies lucernas septe

Prima est sanctitas ap̄loz.

Secunda martyrum

Tertia doctorum

Quarta confessorum

Quinta virginum

Sexta p̄tinentium

Septima penitentiū.

Supra candelabz fidei xp̄iane i q̄ fundamētō fundant̄. **N**emo accēdit lucernā z i absco ditō. s̄. p̄ctōz ponit. neq̄ sub modio. s̄. erroris seu false opinionis. s̄z sup̄ candelabz. **L**uce. xj. **N**ota. vt luceāt ex aduerso. s̄. p̄ctōz moralium q̄ sunt septe. p̄ septe v̄tutes oppositas eis. **H**ā p̄ma lucerna. s̄. sc̄titas ap̄loz luceat ex aduerso p̄ auariciā. p̄ volūtariā paup̄tatez dicebat em̄. **H**ntes alimēta. nō d̄r̄ delectamēta. z q̄bz regamur. nō d̄r̄ et q̄bz ornemur. p̄tenti sum̄. p̄ ma **T**hy. vj. **S**anctitas martyz lucebat cōtra irā ex aduerso. s̄. p̄ patiā. q̄z canit̄. **N**on murmur resonat. nō q̄rimonia. s̄z corde tacito mēs bñ p̄scia p̄seruat patiā. **S**anctitas doctoz lucebat p̄ accidā p̄ diligentia in studendo. scribēdo. p̄dicādo. de q̄bz d̄r̄. **C**ouertef p̄p̄s me h̄. s̄. p̄ doctozes z dies pleni inuenient in eis. **S**anctitas p̄fessoroz lucebat p̄ guām lumie abstinentie. memorātes de p̄bo x̄p̄i

dicētis. **A**rtēdite vobis ne forte ḡuent corda. v̄za in crapula z ebrietate. **L**u. xxj. **S**anctitas p̄ginū lucebat p̄ luxuriā lumie p̄ginitas z puritatis. q̄z nec cogitādo. nec gaudēdo. nec tan gēdo. seu opando sensert̄ aliquā luxurie corruptiōz. **U**n̄ d̄r̄ eis d̄r̄. **N**ō sunt coinquinati. virgines em̄ sūt. **A**po. xiiij. **S**anctitas p̄tinentiū z p̄ngatoroz lucebat ex aduerso p̄ inuidiā. p̄ dilectionē z caritatē ordinatā dei z p̄tentiū. q̄bus d̄r̄ scriptura. **D**eponētes oēm maliciā z omnē dolū z s̄lātiōes z inuidias. j. **P**e. ij. **S**anctitas penitentiū luceat ex aduerso p̄ supbiā lumie hūilitatis p̄nialis tenētes p̄siliū petri. **H**ūiliāmi supple. i p̄nia sub potētī manu dei vt vos exaltet i tpe visitatiōis. j. **P**e. v. **P**tz ḡ rōne z auctoritate q̄ sc̄tē p̄sone dicūt lucerne ardētes. z de q̄libet sc̄tō p̄t̄ dici q̄ erat lucerna ardēs z lucēs. **J**oh. v. **L**ū ḡ beat̄ b̄ndict̄ fuit p̄sona sanctissima d̄ ip̄o de thema. **S**ic lucerna fulgoris. zc̄. **N**ota i b̄ro b̄ndictō septe radios p̄tutū. tres p̄tutū theologicāliū z quatuor cardinaliū q̄bus illuminat m̄dum. **E**t radius

Primus est de prudentia intellectuali

Secundus de iusticia generali.

Tertius de r̄pantia corporali.

Quartus de fortitudine virtuali.

Quintus de fide cordiali.

Sextus de spe sup̄nali

Septimus de charitate integrali.

De istis q̄libz vestz p̄t̄ recipere lumē p̄ vita sue aie **Q**uātū ad p̄mū dico q̄ p̄m̄ radi⁹ est. s̄. de prudētia intellectuali. q̄ i h̄ p̄sistit. vt homo sciat eligere illd̄ qd̄ meli⁹ z vtili⁹ est. **I**stā prudentiā h̄uit beat̄ b̄ndict̄. vñ parētes ei⁹ vidētes ei⁹ dispositōz z ingenij subtilitatē. miserūt eū ad studiū. h̄ d̄nt respicere parētes quādō volūt mittere filios ad studiū ne sint rudes. grossi. s̄z subtiles. **B**eat̄ b̄ndictus a puericia cor senile gerēs nulli voluptati animū dedit vt d̄r̄ **G**regori⁹. q̄ ei⁹ vitā sc̄psit i li. dialogoz. **L**ū aut̄ fuisse missus ad studiū rome. z liberalibz disciplinis tradit̄. z multos studentes p̄ abrupta viciōz ire cerneret. q̄z aliq̄ studebant in libro supbie. p̄sumptōis. z vanitatis. **A**liq̄ in libro auaricie. lud̄ iz falsitatis. **A**liq̄ i libro luxurie z carnalitat̄. **A**liq̄ in libro gula z voracitatis. **A**liq̄ in libro ire z malignitatis z sic de alijs. **D** dixit beatus **B**ndict̄. **B**elior est ignorātia cum bonā p̄scia. q̄z h̄re malignā sciam z malā p̄sciam. q̄z d̄c̄ nō dat paradisum p̄t̄ sciam solū. s̄z dat p̄t̄ bonā cor sc̄ticiā. d̄ nocte dimissis socijs secreta recessit.

Sermo

de q̄ d̄t gregori⁹ laudās eū despectis studijs
z relicta domo sc̄tē p̄uersatōis h̄icū quesiuit
Moraliter. Ito radio d̄nt illuminari reli
giosi clerici seu laici. si h̄nt malas societates.
seu familiaritates i occasione peccādi fugere
z recedere ab eis. immo etiā a p̄re z m̄re. z ab
amicis vt saluēt aiām suā. De ista materia di
cebat x̄ps. Si ocul⁹ tu⁹ scādalisat teerne eū z
p̄nce abs te. Si man⁹ vl pes tu⁹ scādalisat te
abscide eū z p̄nce abs te. Matt. v. z. xvij. ca.
Ocul⁹ q̄ h̄z officiū oñdēdi signat mḡm l̄ cō
fessorē tuū. si ḡ scādalisat te. p̄nce eū abs te.
Man⁹ q̄ fac̄ opa siḡpcuratorē vel aduoca
tū. si ḡ scādalisat te. p̄nce eū abs te. Pes q̄ su
stinet corp⁹ signat d̄nm vel amicū q̄ dat tibi
vitā seu p̄nisionē te sustinēdo. si ḡ te scādali
sat. p̄nce eū. **U**n̄ diē d̄s. Dirūpam⁹ v̄ncla eo
rū. z p̄nciam⁹ a nob̄ iugū ip̄oz. ps. ij. s. amor̄
vani. z familiaritat⁹ prauē. Quot sunt i hoc
mūdo q̄ viuerēt sc̄re nisi ex ist⁹ mal⁹ familiari
tatib⁹ retraherēt. Iō fugere d̄nt exēplo beati
b̄ndicti. z ḡ sicut lucerna fulgoris illuminabit
te ex vita sua beat⁹ b̄ndict⁹. **Q**uantū ad se
cundū rad⁹ secūd⁹ est de iusticia generali que
fm iuristas z theologos ē reddere vnicuiq̄
q̄d suū est. nec recipe ab alio nisi q̄d iustum ē.
Iō iusticia d̄r eq̄tas. Ista habuit beat⁹ b̄ndi
ctus. de q̄ laudat a b̄to gregorio. Cū em̄ fuge
ret de studio. z iret ad desertū. hospitat⁹ fuit
in domo cuiusdā mulier⁹ paup̄cule. que mu
tuo recepat capisteriū ad purgandū triticū. z
fregit in duas ptes. z h̄ videt fuisse de terra. z
incept̄ flere. nō h̄ns vñ restituere. Beat⁹ au
tem b̄ndict⁹ cōpatiēs mulieri orauit forte sic.
D̄ne de⁹ oīm̄ipotēs q̄ duos p̄los. s. iudaiū z
gentilē adunasti ad vnā sanctā fidē catholi
cam. aduna istas duas ptes mulieri flētī z sic
reintegratū capisteriū reddidit mulieri. Hoc
miraculū vidētes incole p̄ admiratōne in in
gressu ecclie ip̄m capisteriū suspenderūt. Ho
tate h̄ quāta erat iā sua sanctitas cū tamē eēt
valde iuuenis. in q̄ oñd̄it p̄tus iusticie. Ora
uit etenī p̄ reintegratiōe vt illa mulier possēt
restituere q̄d mutuo recepat. **M**oraliter.
Isto radio lumis illuminēnt illi q̄ receperūt ali
qd̄ de vsura. Idē illi q̄ retinēt aliqd̄ d̄ mortu
is nō cōplēdo testamēta. Idē si aliqd̄ retine
tis de ecclia. vt decimas. p̄micias. qz sacrile
giū est. Idē si de rapina vl̄ solidata seruorum
aliqd̄ retines. Idē si d̄anificasti aliquē solua
ris. Idē si impedisti iusticiā false iurādo. Idē
si v̄zōp̄silio abstulisti alicui officiū. b̄nficiū s̄

ue legatū. tenemī ad restitutiōz. recipiat⁹ istō
lumē. als ira dei est sup̄ domuz v̄zām. Ideo
ap̄ls. Reddite oib⁹ debita. Cui tributum tri
butū. cui vectigal vectigal. cui timorē timo
rem. cui honorē honorē. **H**emī q̄c̄q̄z debeat⁹
nisi vt inui. dili. Ro. xij. **Q**uātū ad tertiu
terti⁹ rad⁹ est. s. d̄pantia corp̄ali p̄ quā in de
licijs h̄ mōi h̄o recipit mēsurā. Ista habuit
beat⁹ b̄ndict⁹. **H**ā p̄ d̄ictū mirac̄m de capi
sterio oīm̄s gētes cupiebāt ip̄m vide. vt t̄agit
Gregori⁹. **D**ixit ip̄e b̄ndict⁹. ego fugio vñū
z possem cadere i aliō. d̄t Greg⁹. **B**eat⁹ b̄ndi
ctus p̄o laudē fugiens. deserti secessū petijt. q̄
dū p̄geret. monach⁹ q̄dā sanct⁹ z senex roma
nus noie ip̄m repiens z desiderū ei⁹ cogno
scēs habitū ei sc̄tē p̄uersatiōis tradidit. forte
habitū heremitaz. z pmisit sibi dare p̄uisionēz
panis. q̄ cū scistella q̄tidie cum corda sibi sub
mittebat de cella sua alta panē z aquā z raro
legumia. z trib⁹ ānis ibi in spelunca soli mo
nacho p̄dicto romano cognit⁹ māsit. comede
bat p̄tinue panē z aquā. vl̄ forte raro legumi
na. zc. Solā hēbat pellē z ossa. **P** tres autez
annos in die pasce q̄dā cleric⁹ bone vite q̄ ie
iunauerat p̄ quadragesimā paucrat sibi bo
nū prandiū. Cui d̄ns apparēs dixit. Tu tibi
delicias p̄paras. z fu⁹ me⁹ i illo loco cruciat⁹
fame. Qui p̄tin⁹ surgēs cū alimētis q̄siuit eū z
in specu repit. Quē cū beat⁹ b̄ndictus vidiss̄z
cogitauit q̄ esset diabol⁹ vel illusio. **S**ed sa
cerdos dixit sibi quōd erat missus a d̄o. zc. di
xit. sumam⁹ cibū. qz hodie pasca d̄ni est. **U**r
aūt d̄ni h̄ ignorabat. qz nō habebat libz nec
breniariū. **M**oralit̄ habem⁹ exemplū p̄nie
si nō fecerim⁹ ita magnā p̄niam vt b̄ndictus.
tñ ad min⁹ seruem⁹ ieiunia ecclie. z i die pasce
sacerdos dabit vobis prandiū. s. agnū pasca
lem. sicut illi d̄nis beate ḡginis marie. Ideo
in isto sc̄tō tpe cantat ecclia. Paradisi portas
aperuit nobis ieiunij tps. suscipiamus illud
orātes z desp̄cantes vt in die resurrectōis cū
d̄no gliemur. **E**cce sicut lucerna fulgor⁹. zc.
Quantū ad q̄rtū. quart⁹ rad⁹ est. s. de for
titudine virtuali z nō de fortitudine bestiali.
Fortitudo em̄ fm q̄d est virtus moralis et
donū sp̄s̄cti est fortitudo resistēdo inclina
tionib⁹ carnis. occasiōib⁹ mōi. z tēptationib⁹
diaboli. Ista habuit beat⁹ b̄ndict⁹. Cū enim
diu vixisset i illa p̄nia z abstinentia q̄dā die tē
ptator affuit. **H**ā nigra auis q̄si merula cepit
vultui ei⁹ ip̄ortune insistere vt musca asinina
que licet ad signum crucis recessisset. tamen

De sancto Benedicto

mirabilis et insitata temptatio carnis secuta est. inuisibilis ipsum temptando. **L**epit enim cogitare de quadam muliere gibbosa quam viderat in ciuitate. et in eam temptatio augmētabatur quod volebat diu mittere heremum et redire ad matrem ad inquam dā dictā gibbosam. quod fecisset si fuisset pulchra. **S**ed ecce fortitudo. quod statim post hoc nudum se proiecit in spinis et virtutes. ita quod fuit totus cruciatus. et sanguinolentus. et dicit **B**regorius. quod per vulnera eius eduxit vulnē mentis. nec exposuit vniuersis tunc aliquid sensit. **E**cce fortitudo maior quam si decem gygantes vicisset. **M**oraliter. huiusmodi heremum resistit diu inimico nostro diabolo quod nihil potest. **D**ebilis est enim hostis qui non potest vincere nisi volente. ut dicit **B**regorius. propter hoc dicit **A**ugustinus. **I**tem aliquid est peccatum. quod voluntarium. **N**isi enim esset voluntarium non esset peccatum. **E**stote ergo fortes in bello. et pugnate cum antiquo serpente. et accipietis regnum eternum cum beato benedicto. **Q**uātum ad quantum. radii quantum est prima virtus theologica. scilicet fides cordialis. et dicitur virtutes theologicas. a theos quod est deus. quod immediate respiciunt deum pro obiecto. quod fides est credere deo. spes sperare in deo. caritas diligere deum pro se et proximum pro deo. **S**ecundum virtutes moralibus. que huiusmodi proximo pro obiecto seu creaturas. **I**sta virtus fidei excellenter huiusmodi beatus benedictus ad illa que sunt fidei christiane. scilicet singularet ad crucem domini nostri ihesu christi et ad eius nomen. ut patet ex eius legenda. vbi sic habet. **C**um autem celebre eius nomen et fama haberet. quod per illum sacerdotem et pastores fama sue sanctitatis fuit divulgata. **C**ongregatio cuiusdam monasterii ad eum venit ut ei preesset petere. quod abbas cooperat mortui et quod ipsi erant male vite et male fame et ribaldi. gentes nolebant eis facere elemosynas. **E**t ipse sub matello sanctitatis sancti benedicti volentes cooperare suam malam vitam et per eum famam recuperare elegerunt ipsum in abbatem. **C**ui licet diu displicuisset. dicens suos et illorum mores venire non posse. tamen victus assensum dedit. mortuus conscientia. quod forte illi emendaret vitam. et iuit cum eis. et visa regula eorum et constitutōibus. inuenit quod non debebant comedere carnes. nec habere aliquid proprium. et precepit finire regulam et constitutōes. nolens quod loquerentur cum mulieribus. et hominibus. **E**t monachi huiusmodi videntes quilibet die tenebant suas filias quod sacerdotibus sibi ut recederet ab eis. **E**t dixit vniuersis. **E**go scio quod poterim facere. demum sibi vinum infectum ad bibendum. et omnes presensert. et ita fecerunt. et in collatione dedit sibi vinum infectum. **C**um autem beatus benedictus iuxta mores benedixisset vinum cum signo crucis. cyphus fragebat in quatuor partibus quod vbi sit signum vite non potest nocere

cibus mortis. **E**t intelligens vir dei quod de morte sua tractassent. allocutus est eos dicens. **D**ifereat vniuersis omnipotens deus. que ista facere voluisset. **R**um quod non dixi vobis. quod vniuersis meis moribus non veniret. **E**t recessit ab eis. rediens ad solitudinem. **E**cce fide quam habuit ad crucem de qua armavit se. alius infectus mortuus fuisset. **I**ta debetis vos facere. quoniam debetis aliquid comedere et bibere signetis vos etc. **I**tem eccia carat. **S**alue cruci. salue muni diu gloriā. pa spes nra. pa ferēs gaudia. **S**ignū salutis. salū in picul. vitale lignū. vitā ferēs omnium. **Q**uātum ad sextum radiū. sextus radius est de spe supernaturali que sequitur ad fidem. **S**pes enim secundum quod est philosophice theologice est quoniam persona non despat de misericordia dei quantumcumque sit peccatrix. sed sperat dicendo. **U**tar medicinis a deo ordinatis. sed plangas peccatorum et infirmitates. et sperat non solum saluare se. sed multos alios. **H**ac habuit beatus benedictus. quoniam enim fama sanctitatis sue fuit extensa per mundum. ceperunt nobiles filios suos ei dare nutriendos omnipotenti deo. **I**tem clerici veniebant ad eum ut possent saluari. in tantum quod tot sunt ab eo congregati. ut. xii. monasteria construeret. **C**redatis quod de licentia pape. **E**t ita placuit deo quod cum non haberet aquam in quadam monasterio illorum. imo distaret. monachi de mandato benedicti fodderunt in rupe. et statim fons aqua dulcissime prupit. que adhuc durat. **I**tem tpe famis sperabat in domino et abundabat. ita quod ipsi dabat elemosynas. **I**tem lumie debet illuminari. sperare in deo. non in diuitiis. nec in diuitis. etc. nec in persona vna. nec in scia. nec in fortitudine. **U**n die apertus diuitibus huiusmodi seculi princeps non sublimis sage nec sperare in incerto diuitiarum. sed in deo vino. que prestat nobis omnia abunde. **I**tem. vii. **I**tem **D**avid ait. **S**perate in eo omnis congregatio populi. effundite coram illo corda vestra. deus adiutor noster in eternum. ps. lxx. **Q**uātum ad septimum. septimus radius est de charitate integrali. scilicet dei et proximi. **U**n apertus maior autem horum est caritas. **I**tem. **C**orinth. xii. **C**haritas autem integralis est diligere deum super omnia et proximum sicut se pro deo. **I**sta huiusmodi beatus benedictus. **P**ostquam enim huiusmodi magnam famam sanctitatis. ex charitate mortuus dixit intra se. **N**on potes predicare et proficere. quod predicare cum mala fama. est sic scindere cum gladio non acuto sed quoniam predicator habet bonam famam tunc facit fructum. **I**tem dicit **B**regorius **S**ancti predicatorum laudari appetunt ut reuerenter audiant. reuerenter audiri desiderant ut maiorem fructum faciant. **I**tem beatus benedictus famosus de vita et de scia non acquisita. sed huiusmodi sciam infamam. predicauit primo in castro motis cassini. et

Sermo

puerit eos ab infidelitate. fregerunt ydola in
seculo apollinis. oraculum beati martini fecit.
Ecce charitate quam habuit erga primos. **E**x
quod in vita sua suscitavit mortuos. **I**dem cha-
ritate ad deum. quod ut philocapri de deo semper
cogitabat de deo. **D**icat illud singulare. **C**um
nocte ad portam camere orasset deum. ostendit sibi
totum mundum et omnes creaturas. **B**eat^{us} **T**ho. in
quolibet. i. ar. i. quod. ut beat^{us} benedict^{us} tunc vi-
derit divinam essentiam. dicit quod non. sed vidit omnes
creaturas mundi. non solum in genere seu specie sed
in individuis. sciuit tunc pl^{urimum} de phisica quod aristoteles
celes. nec ptholomeus. nec alius philosophorum. **C**ogi-
tate et ardore charitatis propter quem de sibi fue-
lavit die obiit. sepulturam apertam iussit ut iohannes
euangelista. et sexta die portat^{us} ad ecclesiam inter
discipulorum manus oratio spiritus efflauit. **V**iderit
autem ipso die duo monachi viam ab ecclesia in ce-
lum tendentem strata pallis et choruscantem in nu-
meris lapidibus. et vir clar^{us} desuper assistens. ait il-
lis. **H**ec est via que dilect^{us} dei benedict^{us} celum ascen-
dit. **E**rgo sic lucerna fulgoris. etc.

De incarnatione filii dei

Ecce. ecce. ecce. **V**er

Bum h^{oc} thematis colligitur ex euangelio
hodiernae festivitatis. quod originaliter habet **L**uc. i.
Sola. solennitas hodierna tota est sanctissime
incarnationis filii dei in utero virginali. **E**t de
ista erit sermo. **S**ed ut sit in filii dei et ei genitri-
cis honore et n^{on} aiaz solatoris. huiusmodi p^{ro}pheti-
mus virginis salutatoris. qui hodie fuit dicta per an-
gelum gabrielem. etc. **C**redo quod multi mirantur ubi
habet istud thema. quod videtur quod non sit in euange-
lio nec in epl^{istola}. **D**ico quod colligitur ex euangelio in
quod ter dicitur ecce. non sine magnis secretis et transcen-
dentibus. **P**rimo quoniam angel^{us} nuntiavit virginis quod e^{ss}e-
t m^{at}ris dei dicens. **E**cce concipies in utero et paries
filium. **S**ecundo quoniam denunciavit virginis quod **E**liza-
beth conceperat dicens. **E**cce **E**lizabeth cognata
tua et ipsa conceperat filium in senectute sua. **T**ertio
quoniam finaliter virginis consentiens dixit. **E**cce ancilla domini
fiat mihi secundum verbum tuum. **E**cce v^{er}um colligitur pro-
positum thema. **E**t ecce dicitio demonstrativa. **D**i-
cit enim grammatice. **D**a demonstrativa. ut en ecce
Et ecce excitativa. dicit enim ter ecce. quod tria magis al-
ta et transcendenteria sunt acute et astute attendenda et
contemplanda in ista benedicta incarnatione. s.

Divinalis benignitas

Humanalis utilitas

Virginalis humilitas

Ecce. s. apertis aures cordis ad contemplandum

cum magis devotio et affectio ista tria predicta
Dico primo quod est acute contemplanda in ista ben-
dicta incarnatione divinalis benignitas quae
de nobis ostendit in ista sancta incarnatione. **D**e deo
amore nostri fact^{us} sit homo est pl^{urimum} quod si aurum fieret
lucrum. vel celum plumbum. et huiusmodi. **C**reator factus
est creatura. rex fuit. et dominus fuit. dives pau-
per. omnipotens debilis. etern^{us} temporalis. infinit^{us} amor
nostri fact^{us} est finit^{us}. et pur^{us} ut formica in humanita-
te. immensus circumscriptus in utero virginali. im-
passibilis fact^{us} est passibilis. **N**ull^{us} intellect^{us} pro-
cogitare nec comprehendere istam benignitatem. to-
tum hoc fecit ad adiuvandum nostram fragilitatem.
Ecce divinalis benignitas. **E**x ista ratione quasi
omnis propheta loquens de ista materia incipit
per ecce. **U**n^{de} **D**avid. **E**cce enim de^{us} adiuvat me
et dominus susceptor est anime mee. ps. liij. **D**e isto ad-
iutorio nota pabolam d^{omi}n^o magno rege hunte
vineam iuxta suum palatium. ad quam misit cultor-
es permittens eis magnam salariam si eadem die
excolerent. alii quod nihil haberent. propter quod dicti
cultores laborabant diligentem in hora vespera-
rum adhuc habebant tempus facere quantum fecerant
Vides filius regis per fenestram illi non poterant
proficere voluit eos iuvare et intravit cameram
et se dissimulando recepit habitum cultoris. et iu-
vit eos et profecerunt. et finaliter illi habuerunt sala-
rium. **N**one videtur vobis magna benignitas
in filio regis homogeneo tempus humiliare se ut fu-
ituros haberet lucrum eis permittit. **T**al^{is} fuit
humilitas filii dei. **V**inea regis est iste mundus
Vinea enim domini exercituum domus israel est. **I**sa.
v. ad quam misit cultores. s. patriarchas. propheta-
tas. permittens salariam. si autem sol occasum. i. mor-
tem bene faceret. intraret regnum celorum. **V**ides
filius dei **I**hs christus per fenestram sue scie quod non pote-
rant acquirere lucrum glorie. quod ex morte christi et eius
merito opera nostra sunt meritoria. et autem mortem
christi null^{us} quantum scit^{us} potest ingredi celum.
erat ei porta clausa. **I**o filius regis intravit came-
ram uteri virginali. s. hodie. ubi indur^{us} fuit veste
illi^{us} rustici ade ut eos iuvaret. quod usque ad mor-
tem inclusivem continue laboravit. **E**cce quare dicit
Ecce enim de^{us} adiuvat me. adiutorio gratie in pro-
fenti. et dominus susceptor est anime mee. s. i gloria eterna.
Ite **I**sa. dans signum de ista incarnatione dicit
incipiens per ecce. **E**cce virginis concipiet et pariet se-
lium. et vocabitur nomen eius emanuel. **I**saie. vij.
Nota. **E**cce virginis concipiet. licet enim de alijs mu-
lieribus posset carnem assumere. tamen de virgine assu-
psit. et pariet filium. non propter quod null^{us} fuit homo
nec est nec erit. **I**te nec spiritus sanctus. sed piet filius